



'KIYAMET'; BİR SON DEĞİL, BİR EŞİKTİR

Derleyen: İsmail Hakkı ACAR

Ocak 2026

İçindekiler

SUNUŞ	1
<i>Anahtar Kelimeler (Keywords)</i>	1
GİRİŞ	1
‘KIYAMET’ KELİMESİ ANLAMI VE KATMANLARI	2
“Kati Yok Oluş” / “Külli Bitiş”	2
Yerkürenin Kıyameti (Dünyanın Kıyameti)	3
<i>Kuran-ı Kerim, İbrahim Suresi 14:48 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)</i>	3
<i>Kuran-ı Kerim, Enbiya Suresi 21:104 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)</i>	3
Küresel ve Yerel Boyutlu Kıyametler	4
<i>Kuran-ı Kerim, İsra Suresi 17:16 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)</i>	4
Hz. Nuh Olayı	4
<i>Kuran-ı Kerim, Müminun Suresi 23:27 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)</i>	5
<i>Ebu Hureyre'den</i>	5
<i>Ahmed bin Hanbel'in Müsned'i ve diğer hadis koleksiyonlarından</i>	5
<i>Eski Ahit, Yaratılış 6:17</i>	5
<i>Eski Ahit, Yaratılış 7:19</i>	5
<i>Eski Ahit, Yaratılış 7:20-22</i>	5
Hz. Lût Olayı	6
UZAK DOĞU AHLÂK DİNLERİNDE ‘KIYAMET’	6
Budizm’de ‘Kıyamet’	7
Konfüçyanizm’de ‘Kıyamet’	7
Taoizm’de ‘Kıyamet’	7
Özetle	8
ESKİ AHİT’TE ‘KIYAMET’	8
<i>Eski Ahit, Amos 5:18-20</i>	8
<i>Eski Ahit, Yeşaya 13:9-13</i>	8
<i>Eski Ahit, Yeşaya 1:21-28</i>	9
<i>Eski Ahit, Yeşaya 11:1-9</i>	9
<i>Eski Ahit, Yeşaya 65:17</i>	9
YENİ AHİT’TE ‘KIYAMET’	10
<i>Yeni Ahit, Matta İncili 5:17-20</i>	10
<i>Yeni Ahit, Romalılar 10:4-5</i>	10
<i>Yeni Ahit, Galatyalılar 3:21-25</i>	10
Kurtuluş Müjdesi	11
Yeni Ahit’te ‘Lût Olayı’	12
<i>Yeni Ahit, 2. Petrus Mektubu 2:6-9</i>	12
<i>Yeni Ahit, Luka İncili 17:26-30</i>	12
<i>Yeni Ahit, Matta İncili 10:15</i>	12
<i>Yeni Ahit, Matta İncili 11:23-24</i>	12
KURAN-I KERİM’DE ‘KIYAMET’	13
‘Kıyamet’ - ‘Ahiret Günü’ İlişkisi	14

Kuran-ı Kerimde Kıyametin Aşamaları	14
Aşama #1 – Kıyamet Uyarıları	15
<i>Kuran-ı Kerim, Kıyamet Suresi, 75:6-12 (Yaşar Nuri Öztürk Meali).....</i>	<i>15</i>
<i>Kuran-ı Kerim, İnfitar Suresi, 82:1-3 (Yaşar Nuri Öztürk Meali).....</i>	<i>15</i>
<i>Kuran-ı Kerim, Zilzal Suresi, 99:1-4 (Yaşar Nuri Öztürk Meali).....</i>	<i>15</i>
<i>Kuran-ı Kerim, Yâsîn Suresi, 36:49 ve 53</i>	<i>15</i>
Aşama #2 – Mahşer’de Toplanma	16
<i>Kuran-ı Kerim, Abese Suresi, 80:33-37 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)</i>	<i>16</i>
Aşama #3 – “Hesap Günü” / “Din Günü”	17
<i>Kuran-ı Kerim, Zilzal Suresi, 99:6-8 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)</i>	<i>17</i>
Aşama #4 – Sırat Köprüsü’nden Geçiş	17
<i>Kuran-ı Kerim, Meryem Suresi, 19:70-72 (Yaşar Nuri Öztürk Meali).....</i>	<i>17</i>
Aşama #5 – Cennet’e Varma	18
<i>Kuran-ı Kerim, Bakara Suresi, 2:25 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)</i>	<i>18</i>
Aşama #6 – Bir Başka halde olmak / “Başkalaşım”	18
<i>Kuran-ı Kerim, Vakıa Suresi 56:60-61 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)</i>	<i>18</i>
<i>Kuran-ı Kerim Abese Suresi, 80:38-41(Yaşar Nuri Öztürk Meali).....</i>	<i>18</i>
<i>Kuran-ı Kerim, İbrahim Suresi 14:48 (Yaşar Nuri Öztürk Meali).....</i>	<i>18</i>
BITİRİRKEN.....	19
İnsanlık Bir Eşikte.....	19
Sonsöz.....	20

'KIYAMET'; BİR SON DEĞİL, BİR EŞİKTİR

Sunuş

İnsanlık tarihi boyunca “**Kıyamet**” kavramı, zihinlerde hep mutlak bir sonun, karanlık bir yıkımın ve kaçınılmaz bir korkunun sembolü olmuştur. Oysa kelimenin etimolojik köklerinden kutsal metinlerin derinliklerine uzanan bir yolculuğa çıktığımızda, karşımıza bambaşka bir manzara çıkar: Bir bitişten ziyade bir **başkalaşım**, bir yok oluştan ziyade bir **uyanıştı**.

Bu çalışma; Yeni Ahit'in sunduğu “**Müjde**” (**Euangelion**) kavramından Kur'an-ı Kerim'in işaret ettiği “**büyük dönüş**” ve “**başkalaşım**” hakikatine kadar, insanlığın önündeki o kritik eşiği mercek altına almaktadır. Metin boyunca, kadim bilgilerin ışığında kıyametin aslında bir “perdenin kapanması” değil, hakikat sahnesinin ardındaki asıl ışığın “**açığa çıkması**” (**apokalips**) olduğu vurgulanmaktadır.

Günümüz dünyasının içinden geçtiği sarsıntılı süreçleri sadece fiziksel birer felaket olarak değil, bir bilinç sıçramasının habercileri olarak okumak, modern insanın en büyük ihtiyacıdır. Elinizdeki derleme, okuyucuyu dogmatik korkuların ötesine geçmeye; zamanın ötesindeki o “Vakit”i bir tehdit olarak değil, ebedi bir kurtuluşun eşiği olarak görmeye davet etmektedir.

Unutulmamalıdır ki; gerçek kıyamet, insanın kendi hakikatine uyanmasıyla başlar.

Anahtar Kelimeler (Keywords)

Kıyamet, Apokalips, Başkalaşım, Yeni Ahit, Kuran-ı Kerim, Müjde (Euangelion), Uyanış, İlahi Plan, Tekâmül Eşiği, Hz. İsa, Hz. Lût, Transfigürasyon, Yedinci Dönüş, Manevi Sorumluluk, Zaman İçinde Zaman, Din Günü.

Giriş

'**Kıyamet**' olgusuna girmeden önce '**eskatoloji**' terimine kısaca bakalım.

Bir '**geçiş olarak'Eskatoloji**', "**son**" anlamına gelen bir dinbilim (*teoloji*) terimidir. İnsanlığın nihai kaderini veya mevcut Dünya tarihini sonlandıran olayları, daha genel bir tabirle "**Dünya'nın sonu**", ile ilgilenir. "**Dünya'nın sonu**", İngilizcede terim olarak "**apokalips** (*apocalypse*)" olarak karşılık bulur. '**Apokalips**'in "**açığa çıkarma / ortaya dökme / ifşa etme**" anlamına geldiğine dikkat etmemiz gerekir. İngilizcede '**apocalypse**'in eş anlamlısı '**revelation**' da '**ifşa**' anlamı taşır, ama genellikle '**vahiy / esin**' olarak bilinir. İçinde yazılı olanlar nedeniyle Yeni Ahit'in son bölümü '**Vahiy Kitabı**' olarak adlandırılmıştır. '**Vahiy**' veya

'Esinleme Kitabı'nın birinci ayetinde kullanılan "apokalips" ifadesi ile, Tanrı'nın iradesinin ve amaçlarının ifşa edildiği, o Kitapta yazılanların gelecekte olacak olayları anlattığı kabul edilir.

Dünya'nın sonuna ait olgular, birçok kutsal metin, mit veya folklorda anlatılır. İnanç sistemlerindeki anlatımlar farklılık gösterse de, genelde benzerlikler bulunur.

'Kiyamet' Kelimesi Anlamı ve Katmanları

'Kiyamet' kelimesi, köken olarak Arapçaya dayanır. 'Kiyamet' kelimesinin kökü değişik okunuşlara (fonetik transkripsiyona) göre 'k-v-m' / 'k-y-m' / 'q-w-m' / 'k-w-m' (kaf-vav-mim) olarak yazıya dökülür ve "kalkmak, doğrulmak, ayakta durmak, dirilmek" anlamına gelir. Bu kökten 'kâma' "ayağa kalkma", 'kiyâm' "namazda ayakta duruş", 'kiyâma' "kalkış / diriliş" kelimeleri türemiştir. Arapçada kullanımı 'el-Kiyâme' şeklindedir ve "ayağa kalkma" anlamındaki "kıyâma" kelimesinden gelir.

İnsanlar arasında genellikle "kiyamet" kavramı, "tümüyle (külli) yok oluş" ya da "tümüyle fiziksel bitiş" anlamında algılanır. Değişik yorumlara bakıldığında bu kelime ve kökünden türeyen terimlerin, hem dilsel, hem de tasavvufî ve işârî (gizli, sembolik) anlamda daha geniş ve katmanlı anlama sahip olduğu, 'kiyamet' kelimesinin sadece 'külli yok oluşu' ifade etmediği görülmektedir.

Prof. Dr. Yaşar Nuri Öztürk'e göre "kiyamet" terimi, sadece evrenin külli sonunu değil, aynı zamanda ahlaki çöküş sonucu toplumların yıkımını, ekolojik bozulma sonucu Dünya'nın yaşanmaz hale gelmesini ifade eden katmanlara da sahiptir.

"Kati Yok Oluş" / "Külli Bitiş"

Genel anlamda 'kiyamet', evrenin sonu, her şeyin bittiği olgu olarak algılanır. Bilgilerimizde yer alan gerek 'Kati Yok Oluş' tanımı, gerekse bu yazının ileri aşamalarında ele alacağımız 'Lût Olayı' bunun böyle olmadığını ortaya koymaktadır:

*"Ölüm, o 'Kati Yok Oluş'a kadar sadece değişmektir...
Öyleyse, ölümden hiç korkmayınız...
Sizin için, çok şeyi bilen olduğunuzdan,
asıl korkulacak 'Yok Oluş Günü'nün yakın olmasıdır."*

Burada değinilen "Kati Yok Oluş" olgusu, bir anlamda 'Evrensel Kiyamet' / 'Külli Bitiş' olarak görülebilir. Evrenin ve bütün varoluşun sona ereceği 'nihai' kıyamettir. Ancak bir de yakın olan "Yok Oluş Günü"nden söz edilmektedir. Bu konu ileride ayrıca ele alınacaktır.

Bilgilerimiz bu tür bir kıyametin, yani kâinatın 'Büyük Patlama' ile başlayan oluşumunun "Kati Yok Oluş" ile sonlandığı ve tekrar başladığını bildirir:

*"..... aldığı ısı ile büyüdü, büyüdü, büyüdü, hesap edemeyeceğiniz büyüklüğe vardı.
Patladı ve etrafa saçılmaya başladı ya... İşte 'kâinatımız' dediğiniz öyle başladı.
Bu patlama ile meydana gelen saçılma devam etmektedir.
Patladığı yerdeki karanlık gibi, sessizlik gibi daha dışarlarda yan yana gelmiş karanlık ve sessizliklere vardığında yeniden büzülme başlayacak, ilk haline dönecektir.
Bu kalp atışı gibi tekrar edilecektir."*

*“Hani o patlamadan sonra genişleme başladı ya ve halen devam eden...
Bir sınıra kadar gidip tekrar dönecek olan...
İşte o patlamada, daha sonra büyük olanlardan ayrılanlar da oldular;
şimdi sizin Güneş Sisteminizin ve başkalarının oluştuğu gibi.”*

*“Şimdi durmadan, sizin de Üzerinde Dolaştığınızın içinde olduğu, hep genişler, genişler
bir sona doğru gider ve sonra tekrar geri dönüp bir küçücük zerreye o ilk hale gelir ya.”*

Bu Aktarımlar, içinde var olduğumuz kâinatın, bir zerreden yaratılıp genişlediğini, sonra bü-
zülüp tekrar zerreye dönüştüğünü, o noktada tekrar bir kâinatın oluştuğunu göstermekte.
Ben bu büzülüp zerreye dönüşümü **“Kati / Külli Yok Oluş”** olarak tanımlamaktayım.

Günümüzde Dünyamızın, dolayısıyla insanın peş peşe yaşadığı felaket boyutundaki doğal
değişimler, **“bir bitişin, bir yok oluşun eşliğinde miyiz?”** sorusunu akla getiriyor. Ancak Bilgile-
rimize bakınca bu aşamanın bir **“sınır”** olduğunu, ama **“külli bir bitiş”** olmadığını anlıyoruz.

Yerkürenin Kıyameti (Dünyanın Kıyameti)

Din kitaplarını incelediğimizde, bir başka **‘kıyamet’** olgusu ile karşılaşmaktayız: Yerkürenin
yaşanmaz hale gelmesi, doğal dengelerin bozulması; sonuçta Üzerinde Rahatça Dolaştığı-
mız Dünyamızın kendisini kurtarmak için dönüşüm geçirmesi.

Kuran-ı Kerim’de İbrahim Suresi’nin 14. Ayeti buna işaret eder:

Kuran-ı Kerim, İbrahim Suresi 14:48 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

*“14 O gün yerküre başka bir yerküreye dönüştürülür. Gökler de öyle. Hepsi (bütün insanlar)
o Vâhid (Tek) ve Kahhâr (yenilmeyen, yegâne kudret ve tasarruf sahibi) Allah’ın huzu-
runda dikilir.”*

İslâm âlimi, fizikçi ve tefsirci Fahreddin Razi (1149-1210), bu ayeti **“madde ve form açısından
kökten bir değişim”** olarak açıklamıştır. Gök ve yerin **“şu anki haliyle”** var olmayacağını,
yerine **“ahiret için uygun yeni bir yapı”**nın geleceğini söylemiştir. 12 ciltlik Kuran-ı Kerim
tefsiri olan İbn Kesîr (1301-1373) ise bu ayetin kıyamet günü yaşanacak kozmik değişimi anlat-
tığını, mevcut gök ve yerin parçalanıp yeni bir düzenle var edileceğini belirtmiştir. Mistik / Sufi
yorumcular ise bu ayeti, nefsin ölümü ve kalbin yeniden doğuşu olarak yorumladılar: **“Nefsin
dünyası yıkılır, yerine kalbin saf, ilahi göğü gelir.”** Bu yorumlarda ‘yer’ maddi yönümüzü, ‘gök’
ise ruhsal bilinç alanını temsil eder, ‘kıyamet’, bireysel bir uyanış ve dönüşüm olarak görülür.

Kuran-ı Kerim, Enbiya Suresi 21:104 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

*“104 O gün gökyüzünü kitap tomarını dürer gibi düreceğiz. İlk yaratmaya başladığımız gibi
onu tekrar yaratacağız. Bu, üzerimize aldığımız bir vaattir; şüphesiz biz bunu yaparız.”*

Din ve tarih bilgini Muhammed bin Cerîr Taberî (839-923), bu ayeti **“gökyüzünün tamamen
ortadan kaldırılacağı ve Allah’ın onu yeni bir biçimde yaratacağı”** şeklinde yorumlamıştır.
“Tomar gibi dürmek”, gökyüzünün sınırlarının ortadan kalkacağını ve evrensel yapının çö-
züleceğini anlattığını ileri sürmüştür.

Bilgilerimize göre Üzerinde Rahatça Dolaştığımız Dünyamız böyle kıyameti, yani bitiş ve dö-
nüşümü on iki kez yaşamış. Şimdi bizler on üçüncü dönemi yaşamaktayız:

*“O ‘Ol’ der ve her şey öylesine olur. O ‘Dur’ der ve her şey olduğu gibi kalır.....
O şimdi hani Üzerinde Rahatça Dolaşıp da, başından beri ağırlığından kaybetmeyene,
hayrınıza on üç defa ‘Ol’ dedi. Ve siz işte bu on üçüncüden gelenlersiniz.”*

Ve her seferinde bir önceki dönemden kalan Âdem ile başlamış insanlık...

*“Elbet ki bir zamanda, sizden olup da tek başına dolaşanın varlığına inanmanız gerektir.
Çünkü her oluşun başında önce bir tek vardı ve
ondan nesli devam edecek ikinciler geldi.
Bu on üç kere değişmeden aynı oldu böylece.
O, ondan sonrasını öyle bir düzenle kurar ki, her defasında her şey,
aynen başından başlayıp sonuna kadar gider.
Her defasında yalnız artakalan, bir öncekinden daha fazla çok bilen,
daha önce gelişen, zamanı anlayan, ona değer verendir.”*

Küresel ve Yerel Boyutlu Kıyametler

Din kitaplarında madde aleminde gökyüzünün yarılması, dağların yürütülmesi, denizlerin taşması gibi fiziksel yıkıma, kozmik dönüşüme işaret eden felaketler / çöküşler de **‘kıyamet’** olarak anılır. Bilgilerimizde de **‘Lût Olayı’**, **‘kıyamet’** olarak nitelendirilmiştir. Dönem dönem toplumun doğal, ahlaki ve sosyal dengelerden uzaklaşması ile **‘kıyamet-vari’** doğal felaketler, toplumsal çöküşlerin yaşandığı görülür. Bu tür bir **‘kıyamet’**, toplumun yanlış gidişatı sonucu cezalandırılması / yıkılmasıdır.

Kuran-ı Kerim, İsra Suresi 17:16 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

“16 Biz bir ülkeyi / medeniyeti mahvetmek istediğimizde, onun servet ve nimetle şımarmış elebaşlarına emirler yöneltiriz / onları yöneticiler yaparız da onlar, orada bozuk gidişler sergilerler. Böylece o ülke / medeniyet aleyhine hüküm hak olur; biz de onun altını üstüne getiririz.”

Dini öğretilerde, ahlaki yozlaşma ve sapkınlığın **‘İlahi Ceza’** ile sonuçlanacağı yönünde inanç vardır. Din kitaplarında ahlaki yozlaşma ve sapkınlıkları nedeniyle toplumların tüm Dünya veya yerel ölçekte helâk edilmesini konu alan önemli kıssalar yer alır. Ahlaki çöküşe yönelik kıyametlerle ilgili en bilinen örnekler Hz. Nuh ve Hz Lût’un yaşadığı olaylardır.

Bilgilerimize göre de günümüzde insan, maalesef, kendi helâkini hazırlamaktadır:

*“Yarabbi! Hani o ilk yerde, ilk önce dediniz ki:
“İnsan **helâkini** hazırlamaktadır. Yürüyünüz gidiniz, yürütmek için.”
Ve biz demiştik ki:
“Onlar ilk tebliğleri bile bozdular, kendileri için şimdi kullanmadadırlar.”*

Gerçekleri görüp, yaşam tarzını değiştirmeyen insan topluluğu, bakalım helâk olmaktan kurtulabilecek mi?

“O’nun halk ettikleri, helâk ettikleri olmamalıdır.”

Hz. Nuh Olayı

Hz. Nuh Olayı, yeryüzünde iyiliğin azalması ve kötülüğün yayılması üzerine gerçekleşen büyük bir İlahi Yargı ve yeniden başlangıcın hikâyesidir.

Bazı yorumlar Nuh Tufan'ının yerel olduğunu, Orta Doğu ile sınırlı kaldığını ileri sürse de, Kuran-ı Kerim ve Eski Ahit'teki ayetler ile güncel teolojik ve bazı bilimsel yorumlar, Tufan'ın tüm yeryüzünü kaplamış olabileceğine vurgu yapmaktadır.

Örneğin, Kuran-ı Kerim **“dağlar gibi dalgalar”** ile **“yeryüzündeki tüm kâfirlerin helâk olduğundan”** bahsetmektedir. Bu ifadeler ve tüm Dünyadaki canlı türlerinden birer çiftin gemiye alınması, felaketin gemidekiler hariç yeryüzünde tüm yaşamı etkilediğini düşündürür.

Kuran-ı Kerim, Müminun Suresi 23:27 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

“27 Bunun üzerine biz, Nûh'a şöyle vahyettik: "Gözlerimizin önünde ve vahyimize uygun olarak gemiyi yap. Emrimiz gelip tandır kaynayınca, ailenle birlikte her türden iki çifti gemiye sok. İçlerinden, haklarında daha önce hüküm verilmiş olanları dışta bırak. Zulmetmiş olanlar hakkında bana yakarıp durma. Onlar kesinlikle boğulacaklardır.”

Taberî bu ayeti, **“tufanın sadece insanları değil, hayvanları da kapsadığı ve sıfırdan bir ‘başlangıç’ yapıldığı”** şeklinde tefsir etmiştir. Bu ayetteki **“tandırın kaynaması”** ne ola ki?

Kuran-ı Kerim’de Nuh Tufanı ile ilgili ayetler bulunsa da, bu Tufan’ın Dünya çapında olduğu temasına ancak sarıh hadislerde rastlanmaktadır:

Ebu Hureyre'den

“Nuh ve onunla birlikte gemide olanların dışındaki tüm insanlar boğuldu.”

Bu nedenle Nuh'tan sonraki tüm insanlığın, onun soyundan geldiği anlayışı, İslam geleneğine yerleşmiş, Hz. Nuh ikinci Âdem olarak görülmüştür.

Ahmed bin Hanbel'in aktardığı hadise göre ‘Tufan’, ‘kıyamet’ benzeri evrensel bir felakettir.

Ahmed bin Hanbel'in Müsned'i ve diğer hadis koleksiyonlarından

“Kıyamet, tıpkı Nuh kavminin başına gelen tufan gibidir.”

Eski Ahit'teki **“göklerin altındaki bütün yüksek dağlar suyla kaplandı”, “yeryüzünde yaşayan bütün canlılar öldü”** ayetleri, Nuh Tufanı'nın küresel ölçekte olduğu yönündeki yorumlara kapıyı açık bırakmakta:

Eski Ahit, Yaratılış 6:17

“17 Çünkü yeryüzüne tufan göndereceğim. Göğün altında soluk alan bütün canlıları yok edeceğim. Yeryüzündeki her şey ölecek.”

Eski Ahit, Yaratılış 7:19

“19 Sular yeryüzünü öylesine kapladı ki, yeryüzündeki bütün yüksek dağlar sular altında kaldı.”

Eski Ahit, Yaratılış 7:20-22

“20 Yükselen sular dağları on beş arşını aştı.

21-22 Yeryüzünde yaşayan bütün canlılar yok oldu; kuşlar, evcil ve yabanıl hayvanlar, sürüngenler, bütün insanlar, soluk alan bütün canlılar öldü.”

Biyolojik açıdan, tüm Dünyadaki canlı türlerinden birer çiftin tek bir gemiye toplanması ve orada korunması mantıksal olarak zorlayıcıdır. Ancak Dünyanın değişik kültürlerinde ayrı ayrı bölgelerde sellere, su baskınlarına yer veren yerel tufanlar yaşandığı yönünde mitler bulunuyor.

Hız. Lût Olayı

Hız. Lût'un içinde bulunduğu kavimde, tecavüz ve fuhuş normal hale gelmişti. Kavmin erkekleri, şehri ziyarete gelen tüm erkeklere, herkes birbirine ve kendi ailesine tecavüz etmekteydi. Erkekler eşleri dışındakilerle cinsel ilişkiler yaşıyorlardı. Söz konusu kavim, başka milletlerde görülmeyen her türlü ahlâksızlığı yapan bir topluluk haline gelmişti. Ve o topluluk üzerine 'kıyamet' kopmuştur.

Bilgilerimiz bütününde sadece iki kez '**kıyamet**'ten söz edilir, ikisi de "**Lût Olayı**" ile ilgilidir:

"Hani, ona da söz vermişti ya,
geçkin yaşlı kadını yola çıktıklarında, dönüp arkasına bakmamaya...
Hani, söz verdiği halde dönüp baktı ve O'nun gücünün bir zerresini gördü de
kıyametin olduğu yerde, olduğu gibi kaldı ya."

"Şimdi siz, '**yedinci dönüşün eşliğindediniz**'.
Hani bir zaman o da [Hız. Lût - İHA] hayatın bir süresini beraber götürdüğü
kadınından söz almıştı ya. Yola çıktıklarında geri dönüp bakılmayacak diye.
Ve o gün, O'nun bir Emriyle
gücün bir zerresinin kıyamet kopardığı yerden giderlerken,
söz verdiği hâlde kadın, döndü de geri baktı ya...
Yedinci dönüşün bitimine kadar olduğu yerde kaldı, o zamandan bu zamana.
Ve siz, 'yedinci dönüş'ün eşliğindediniz."

Din kitaplarında aktarılanlara baktığımızda, Bilgilerimizde "**kıyamet**" olarak anılan '**Lût Olayı**'nın, '**külli bir bitiş**', bir '**kati yok oluş**' olmadığını, söz konusu olayın bir '**geçiş**', bir '**eşik**', olduğunu görüyoruz.

Kaldı ki ikinci Aktarım, '**Lût Olayı**'nı "**gücün bir zerresinin kıyamet kopardığı yer,**" şeklinde tanımlarken, aynı zamanda insanlığın, '**yedinci dönüş**' olarak, bir dönemin sonunda, o dönemin eşliğinde olduğunu bildiriyor: "**Yedinci dönüşün bitimine kadar olduğu yerde kaldı, o zamandan bu zamana. Ve siz, yedinci dönüşün eşliğindediniz.**"

"Son 'yedi'nin içindediniz. Çare yok, kurtuluşunuz yalnız bir sefer için vardır.
Yer yerinden yedi kere sarsılacak şimdi.
Yedi yerden geçip gelen, hayrınız için yola çıkmıştı ya. Siz hayırda olmadığınızdan,
olmadığınızdan, şimdi bütün enerjisini yalnız bir yere koyuvermek zorundadır.
İşte o sizin, sizlerin, diğerlerinin hayrına olmayacaktır şüphesiz."

Uzak Doğu Ahlâk Dinlerinde 'Kıyamet'

Uzak Doğu'nun ahlak dinleri / felsefi akımları arasında Budizm, Konfüçyanizm (Konfüçyüsçülük) ve Taoizm öne çıkar. Bu din / akımlarda '**kıyamet**' kavramı, "**Dünyanın nihai sonu**" yerine; "**evrensel döngüler, ahlaki çöküş dönemleri ve bireysel kurtuluş (aydınlanma)**" anlamı taşır.

Budizm'de 'Kıyamet'

Budizm, evren ve insanlığın **"kozmetik bir nefes alıp verme çemberi (Samvriti)"** içinde olduğunu ileri sürer. Budizm'e göre, evren genişler (*nefes alır*), var olur, çöker (*nefes verir*) ve sonra süreç yeniden başlar.

Budizm'de **'kıyamet'** fikri, fiziki bir bitişten ziyade, manevi bir çöküş ve ardından gelen yenisinden doğuş döngüsüne dayanır. İnsan için nihai hedef, bireyin bu sonsuz döngüden (*Samsara'dan*) kurtularak aydınlanmaya (*Nirvana'ya*) ulaşmasıdır.

Felsefi açıdan yaşam, beş duyumuz ile algıladığımız ve bağlandığımız, göreceli ve koşullu bir gerçekliktir. Nihai gerçek (*Nirvana*) bu gerçekliğin ötesindedir. Benzemiyor mu?

*"Sizin farkına vardıklarınız, sizde olan beş varlıktan dolaydır.
Sizin farkına varacaklarınız, size bildirilen beş şartla olacaktır."*

*"Şüphesiz ki siz, hayrınıza olan, gördüğünüz ve bildiğiniz şeylere, pek fazla düşkünsünüz.
Bilmelisiniz ki, gönüllerdeki meydana vurulunca, yüzünüzü yere eğeceksiniz."*

*"Sizin için, gerçekte bilinecek olan, şimdi bildiğinizden ve
gördüğünüzden yukarıda olandır ki,
siz onu bulunca, sizin için varedilenlere, ulaşmış olacaksınız."*

Konfüçyanizm'de 'Kıyamet'

Konfüçyanizm temelde bu Dünyaya, toplumsal düzene ve ahlaka odaklanan bir felsefe, bir ahlak sistemidir. Doğaüstü olayları ve kıyamet senaryolarını öğretisinin merkezine almaz, ağırlıklı olarak toplumun yönetimine yöneliktir. Hükümdarın ahlaki erdemi ve halkına adil davranması konusunu öne çıkarır. Hükümdar erdemlerini kaybederse, doğal afetler, kıtlıklar ve toplumsal kargaşa ortaya çıkar, bu da toplumsal ve siyasi **'kıyamet'** durumudur. Toplum düzeni ile kozmik düzen birbirine bağlıdır. Hükümdar adaletsiz ve erdemsiz olduğunda, doğal dengeler bozulur ve tüm evrende kaos ortaya çıkar.

Konfüçyanizm, Dünyanın sonundan ziyade, mevcut kaos içinde nasıl ahlaklı, düzenli ve uyumlu bir toplum inşa edilebileceğiyle ilgilendir. Bu öğretilerde **'kıyamet'**, ahlaki çöküşün sonucu olarak görülür, amaç onu önlemek ve erdemli bir düzeni sürdürmek, yaşatabilmektir.

*"Ayrılıkta olanlar, her şeyi yalanla yapabileceklerini zannederler.
Öncekiler de kendilerine, delil verilsin istemişlerdi.
Onlara istedikleri verildi ama, onlar için artık tek çare, tek yol teslim olmaktır."*

Taoizm'de 'Kıyamet'

Taoizm'de doğal denge ve döngüler esastır. Doğal düzenin aşırı ölçüde bozulması sonucu **'kıyamet'**in ortaya çıktığını ileri sürer. Bozulan düzen hem doğa, hem de insanlar arası sosyal / ahlaki bozulma olarak görülür.

Taoizm'e göre Evren, Yin ve Yang'ın sürekli ve döngüsel etkileşimi ile işler. Aşırılık ve denge bozukluğu, kaosa yol açar. İnsanlar **'Tao'** (Yol) ile uyum içinde yaşamlarını sürdürmediğinde, doğal afetler, salgın hastalıklar ve toplumsal karmaşa büyür. Böyle durumlar, **"dengenin bozulması"** veya **"doğanın intikamı"** olarak yorumlanır. Taoizm'de **'kıyamet'**, doğal yasaların

göz ardı edilmesi durumunda oluşan dengesizlik halidir. Çözüm, doğal akışa, yani 'Yol'a dönmek ve onunla uyum içinde yaşamaktır. Hedef, dünyevi döngülerden ve kaostan kurtularak fiziksel ölümsüzlüğe veya uzun ömre erişmektir.

"..... siz onu bulunca, sizin için varedilenlere, ulaşmış olacaksınız.
Siz onu bulunca, kendinizden başka olan her şeye benzeyeceksiniz.
Siz onu bulunca, şimdiki halinizden bilmediğiniz başka halde olacaksınız.
Elbet ki, O'nun Kudretinden olacaktır sizde."

Özetle

Uzak Doğu'nun ahlak dinlerinde / felsefi akımlarında '**kiyamet**', Dünyanın fiziksel sonundan ziyade, bir devrin sonuna, ahlaki bir buhrana veya kozmik bir dengesizliğe işaret eder. Bu döngüler kaçınılmazdır, ancak bilge ve erdemli bireyler, kişisel aydınlanma veya uyum yoluyla bu kaosun üstesinden gelebilir ve nihai huzura ulaşır. Uzak Doğu ahlak dinlerinin temel mesajı, "**son yaklaşıyor, hazırlan!**" değil, "**döngülerin farkında ol, erdemli yaşa ve içsel huzurunu bul!**" şeklindedir.

Eski Ahit'te 'Kiyamet'

Eski Ahit, Kuran-ı Kerim ve Yeni Ahit'tekine benzer bir '**Dünya sonu**' sahnesi içermez. Daha ziyade, '**Tanrı'nın Günü**' olarak adlandırılan, Tanrı'nın nihai olarak müdahale edeceği, yargı ve kurtuluşu getireceği bir dönüşümü anlatır. '**Tanrı'nın (Rab'bin) Günü**' (Yom YHWH), Eski Ahit'te '**kiyamet**' düşüncesinin merkezidir. Tanrı'nın Adaleti nedeniyle o günün, '**Yargı Günü**' olacağı ileri sürülür:

Eski Ahit, Amos 5:18-20

- "18 Vay haline, RAB'bin Günü'nü özlemlerle bekleyenlerin! /
Niçin özlüyorsunuz RAB'bin Günü'nü? / O gün aydınlık değil, **karanlık** olacak.
19 Nasıl ki, biri aslanın önünden kaçarsa da karşısına ayı çıkar, /
Evine döner, elini duvara dayar da elini yılan sokar.
20 RAB'bin Günü aydınlık değil, **karanlık** olmayacak mı? /
Hem de zifiri **karanlık**, Bir parıltı bile yok."

Bu anlatımda '**Tanrı'nın Günü**', günahkâr olan herkes için korkutucu bir yargı günüdür. Eski Ahit'te adı geçen birçok Peygamber, İsrail ve Yahuda Krallıkları'nın ahlaki ve dini çöküşü nedeniyle, Tanrı tarafından yargılanacağını bildirmiştir. Bu yargılama, '**kiyamet**' ifadesi taşır.

Örneğin Yeşaya, Tanrı Yargısı'nın tüm küstah ve zorba uluslara uygulanacağını söyler ve gelecek olayı, kozmik bir yıkım olarak anlatır:

Eski Ahit, Yeşaya 13:9-13

- "9 İşte RAB'bin acımasız günü geliyor. / Ülkeyi viraneye çevirip, /
İçindeki günahkârları ortadan kaldıracığı, / Gazap ve kızgın öfke dolu gün geliyor.
10 Gökteki yıldızlarla takımyıldızlar ışımayacak, /
Doğan güneş kararacak, ay ışığını vermez olacak.
11 RAB diyor ki: "Kötülüğünden ötürü Dünyayı, / Suçlarından ötürü kötülerini cezalandıracağım. / Kibirli olan küstahlığını sona erdirecek, / Zalimlerin gururunu kıracağım.
12 İnsanı saf altından, / Ofir altınından daha ender kılacağım."

- 13 *Ben, Her Şeye Egemen RAB, / Gazaba geldiğim, öfkemin alevlendiği gün /
Gökleri titreteceğim, yer yerinden oynayacak.”*

Bu ‘İlahi Yargılama’nın amacı, sadık bir toplumun oluşturulmasıdır:

Eski Ahit, Yeşaya 1:21-28

- “21 *RAB’be sadık olan kent nasıl da fahişe oldu! /
Adaletle doluydu, doğruluğun barınağıydı, / Şimdiyse katillerle doldu.*
22 *Gümüşü cüruf oldu, / Şarabına su katıldı.*
23 *Yöneticileri asilerle hırsızların işbirlikçisi; / Hepsi rüşveti seviyor, armağan peşine
düşmüş. / Öksüzün hakkını vermiyor, / Dul kadının davasını görmüyorlar.*
24 *Bu yüzden Rab, Her Şeye Egemen Yahve, / İsrail’in Güçlüsü şöyle diyor: /
‘Hasımlarımı cezalandırıp rahata kavuşacağım, Düşmanlarımdan öç alacağım.*
25 *Sana karşı duracak, / Arıtılan maden gibi seni cüruftan arıtıp temizleyeceğim.*
26 *Eskiden, başlangıçta olduğu gibi, / Sana yöneticiler, danışmanlar yetiştireceğim. /
Ondan sonra ‘Doğruluk Kenti’, / ‘Sadık Kent’ diye adlandırılacaksınız.’*
27 *Siyon adalet sayesinde, / Tövbe edenleri de doğruluk sayesinde kurtulacak.*
28 *Ama başkaldıranlarla günahlılar / Birlikte yıkıma uğrayacaklar.
RAB’bi terk edenler yok olacak.”*

Eski Ahit’te ‘**Kıyamet Sonrası**’nda, Tanrı tarafından atanmış bir Kralın liderliğinde adalet ve barışın hüküm süreceği bir dönem tarif edilir:

Eski Ahit, Yeşaya 11:1-9

- “1 *Yiğay’ın kütüğünden yeni bir filiz çıkacak, / Kökünden bir fidan meyve verecek.*
2 *RAB’bin Ruhu, bilgelik ve anlayış ruhu, / Öğüt ve güç ruhu, bilgi ve RAB korkusu ruhu /
Onun üzerinde olacak.*
3 *RAB korkusu hoşuna gidecek. / Gözüyle gördüğüne göre yargılamayacak, /
Kulağıyla işittiğine göre karar vermeyecek.*
4 *Yoksulları adaletle yargılayacak, / Yeryüzünde ezilenler için dürüstçe karar verecek. /
Dünyayı ağzının değneğiyle cezalandıracak, / Kötüleri soluğuyla öldürecek.*
5 *Davranışının temeli adalet ve sadakat olacak.*
6 *O’nun döneminde kurtla kuzu bir arada yaşayacak, / Parsla oğlak birlikte yatacak, /
Buzağı, genç aslan ve besili sığır yanyana duracak, / Onları küçük bir çocuk güdecek.*
7 *İnekle ayı birlikte otlayacak, / Yavruları bir arada yatacak. /
Aslan sığır gibi saman yiyecek.*
8 *Emzikteki bebek kobra deliği üzerinde oynayacak, /
Sütten kesilmiş çocuk elini engerek kovuşuna sokacak.*
9 *Kutsal dağımın hiçbir yerinde / Kimse zarar vermeyecek, yok etmeyecek. /
Çünkü sular denizi nasıl dolduruyorsa, / Dünya da RAB’bin bilgisiyle öyle dolacak.”*

Yeşaya, doğanın kendisini barış içinde yenileyeceğini ve gelecek olan ‘**Yeni bir düzeni**’ anlatır:

Eski Ahit, Yeşaya 65:17

- “17 *Çünkü bakın, yeni bir yer, / Yeni bir gök yaratmak üzereyim; /
Geçmiştekiler anılmayacak, akla bile gelmeyecek.”*

Eski Ahit’teki ‘**kıyamet**’ anlayışını şöyle özetleyebiliriz:

- Kıyamet, Dünyanın mutlak sonu değil, Tanrı’nın tarihe yön verişinin, vaatlerini ve yargısını yerine getirdiği bir dönüm noktasıdır.

- **Kıyamet**, günah, adaletsizlik ve putperestliğe karşı ilahi bir tepkidir. Amacı, Dünyayı kötülükten arındırmak ve adaleti tesis etmektir.
- **Kıyamet** kavramı bir bitişten ziyade, yıkım ile umudu, ceza ile kurtuluşu bir araya getirir. Burada yargı, yeni bir başlangıcın habercisidir.
- Kıyamet tüm ulusları ve nihayetinde tüm yaratılışı etkileyecektir.
- Kurtuluş, Tanrı'nın kutsadığı bir Kralın aracılığıyla gelecektir.

Sonuç olarak, Eski Ahit'teki '**kıyamet**' anlatıları, İslam veya Hristiyanlıktaki detaylı kıyamet sahnelerinden farklıdır, Tanrı'nın Dünya'da egemenliğini kuracağına dair bir umut, uyarı ve İlahi Plan'ın açıklanmasıdır.

Yeni Ahit'te 'Kıyamet'

Hristiyan inancına göre Hz. İsa'nın misyonu, Eski Ahit'i (*Tevrat'ı* ve *diğer peygamberlik yazılarına*) yürürlükten kaldırmak değil, onu tamamlamaktır. Bu bakış, Hristiyanlığın ana unsurlarından biridir ve bu husus Yeni Ahit'in birçok yerinde vurgulanır:

Yeni Ahit, Matta İncili 5:17-20

- "17 Kutsal Yasa'yı (*Tevrat'ı*) ya da Peygamberlerin sözlerini geçersiz kılmak için geldiğimi sanmayın. Ben geçersiz kılmaya değil, tamamlamaya geldim.
- 18 Size doğrusunu söyleyeyim, gök ve yer ortadan kalkmadan, her şey gerçekleşmeden, Kutsal Yasa'dan ufacak bir harf ya da bir nokta bile eksilmeyecek.
- 19 Bu nedenle, bu buyrukların en küçüklerinden birini kim çiğner ve başkalarına öyle yapmayı öğretirse, Göklerin Egemenliğinde en küçük sayılacak. Ama bu buyrukları kim yerine getirir ve başkalarına öğretirse, Göklerin Egemenliğinde büyük sayılacak.
- 20 Size şunu söyleyeyim: doğruluğunuz din bilgilerinizle Ferisilerinkini kat kat aşmadıkça, Göklerin Egemenliğine asla giremezsiniz!"

Bu Ayetler Hz. İsa'nın görevini açıkça tanımlamaktadır. Hz. İsa, Hz. Musa'ya verilen Yasa'nın (*Eski Ahit'in*) hükümlerini iptal etmek yerine, onların derin, ruhsal ve nihai amacını ortaya koymuş, Yasa'nın mutlak gerçekleşme zorunluluğu olduğunu ve Yasa'nın işaret ettiği '**Kurtuluş Planı**'nı vurgulamıştır. '**Göklerin Egemenliğine girebilmenin**' yolunu açmış ve örneğini vermiştir:

Yeni Ahit, Romalılar 10:4-5

- "4 Ne var ki, her iman edenin aklanması için Mesih, Kutsal Yasa'nın sonudur.
- 5 Musa, Kutsal Yasa'ya dayanan doğrulukla ilgili şunları yazıyor: 'Yasa'da yazılanları yerine getiren, bunlarla yaşayacaktır.'"

Hristiyan teolojisine göre, Eski Ahit'in (*Yasa'nın*) getirdikleri insanları günahlarından arındırmaya yetmemiş, sadece insanlara günahlarını farkına vardırarak bir '**rehber**' niteliği taşımıştır; Hz. İsa, Yasa'nın en son amacı olan '**kurtuluş**' anlatımını getirerek öğretiyi tamamlamıştır:

Yeni Ahit, Galatyalılar 3:21-25

- "21 O halde Kutsal Yasa Tanrı'nın vaatlerine aykırı mıdır? Kesinlikle hayır! Çünkü yaşam sağlayabilen bir yasa verilseydi, elbette insanlar Yasa ile aklanacaktı.
- 22 Halbuki İsa Mesih'e olan imana dayanan vaat iman edenlere verilsin diye, Kutsal Yazı bütün Dünyayı günahın tutsağı ilan ediyor.
- 23 Bu iman gelmeden önce, biz Yasa altında hapsedilmiştik, gelecek iman açıklanincaya dek Yasa'nın tutuklusuyduk.

- 24 Yani, Yasa imanla aklanalım diye Mesih'in gelişine dek eğiticimiz oldu.
25 Ama iman gelmiş olduğundan, artık Yasa'nın eğiticiliği altında değiliz."

Kurtuluş Müjdesi

Hristiyan teolojisinde '**kurtuluş**' (*salvation*), insanlığın günahattan, günahın sonuçlarından ve sonsuz cezadan kurtulup, Tanrı ile barışma, Tanrı ile bütünleşme sürecidir. Bu, Hristiyan inancının merkezinde yer alan temel kavramdır.

Bu yaklaşıma göre, insanların itaatsizliği sonucu insan doğası bozulmuş ve Tanrı ile olan bağ zayıflamış, hatta kopmuş, Tanrı ile günahlı insan arasında aşılması imkânsız bir uçurum oluşmuştur. İnsanın kişisel çabası ile, bu uçurumun kapanması olanaksız hale gelmiştir.

Bilgilerimizde de bu husus vurgulanmaktadır:

"..... Gülyüzlüler gönderdi, haberi, tek haberi, değişmeyen haberi,
gerçeği bildirmek ve hükümlerine uydurmak için.
O, insan içine göndermiş olmasaydı habercilerini,
belki insan bugüne bile varmadan biri birini yok ederdi."

Gelen öğretiler ile sevgi basamağına çıkabilenler '**Hesap Günü**' '**aklanacak**' (*justification / purification*) ve günahsız / saf halde Tanrı'nın huzuruna '**yükselip**' kurtulacaklardır. Böylece Tanrı ile kopan ilişki yeniden kurulacaktır.

Kişinin '**kurtuluş**'unda Tanrı'nın insanlara lütfettiği koşulsuz / karşılıksız sevgi öne çıkar. '**Kurtuluş**' tek bir adım değil, '**kıyamet**' olarak başlayan bir süreçtir. Hristiyan eskatolojisinde kıyamet alametlerini simgeleyen "**Mahşerin Dört Atlısı**" anlatımı bulunur. Yeni Ahit'in Vahiy Kitabı'nda anlatılan bu dört atlı, yorumculara göre, Dünyanın sonunu, kıyameti getirecek felaketleri temsil eder. Beyaz Atlı zafer ve kurtuluşu, Siyah Atlı ekonomik kriz, kıtlık ve açlığı, Kırmızı Atlı savaş ve kan dökülmesini, Solgun Atlı ise ölüm ve salgın hastalıkları simgelemektedir. Bu sembolik anlatımların amacı, insanları Dünya'nın çekiciliğine rağmen geçiciliği ve kötülükler karşısında uyarmak, en sonunda iyiliğin ve Tanrı'nın Krallığı'nın zafer kazanacağı yönünde umut vermektir. Farklı mezhep ve yorumcular dört atlıyı farklı şekilde anlamlandırsalar da atlılar, '**kurtuluş**'tan önce yaşanacak acı ve sıkıntılı dönemin, yani '**Kıyamet Dönemi**'nin, dört atlının işaret ettiği '**Mahşer Günü**'nün habercileridir.

Hristiyan eskatolojisi, felaket dönemi sonrası gelecek olan, bin yıllık Refah Krallığına / Gökerlerin Egemenliğine inanır. Hristiyanlığın Yeni Ahit doğrultusunda '**kıyamet**'e bakışı, Hz. İsa'nın misyonu ile doğrudan bağlantılıdır. Hristiyan eskatolojisi, zamanı iki ana döneme ayırır: (1) Günahın, acının ve ölümün hüküm sürdüğü '**Bugünkü Dönem**' ve (2) iyiliğin, doğruluğun, barışın ve sevginin hüküm süreceği gelecekteki '**Tanrı Krallığı Dönemi**'. Hristiyanlık inancına göre bu iki dönem arasındaki '**geçiş**', **Mahşer'de Yargılanma** ile gerçekleşecektir. Bu '**Yargı Günü**' / '**Toplantı Günü**' / '**Din Günü**'ne varış '**Mahşer'in Dört Atlısı**'nin işaret ettiği olaylarla başlayacaktır.

Hristiyanlıkta bu olaylar dizisine verilen '**apokalips**' (*apocalypse*) ifadesi, yıkımdan ziyade "**perdenin kalkması**" veya "**açığa çıkma**" anlamını taşır. Yani, '**apokalips**', bir yok oluşu değil, bir dönüşümün, **bir refah dönemine geçişin** müjdesini verir. Yeni Ahit'in içinde yer alan ve Hz. İsa'nın mesajlarını içeren dört adet '**İncil**', yani '**Müjde**' kitabı bulunur. Bugün Türkçemizde kullandığımız '**İncil**' kelimesinin Yunanca aslı '**İyi Haber**' / '**Müjde**' anlamına gelen

"**Euangelion**"dur. Bu kelime Süryanice aracılığıyla Arapçaya geçmiş ve ses değişimine uğrayarak '**İncil**' halini almıştır.

Yeni Ahit'e göre, '**Yargı Günü**'nden sonra Tanrı, günahla lekelenmeyenler, ilk yaratılıştaki safliğe yakın olanlar için "**Yeni bir Yer ve Yeni bir Gök**" vadetmektedir. Bu anlatım, Eski Ahit'te bahsedilen ilk yaratılıştaki '**Aden Bahçesi**'nin yeniden canlandırılması olarak görülmektedir. Ve aklananlar bu '**Bahçe**'ye geçeceklerdir. Asıl '**Müjde**' budur.

Yeni Ahit'te 'Lût Olayı'

Bilgilerimizde '**kiyamet**' ifadesi kullanılan '**Lût Olayı**' Yeni Ahit'te de yer alır. İncil'de bu olay, gelecekte yaşanacak '**ilahi yargılama**' için uyarı ve örnek niteliğindedir:

Yeni Ahit, 2. Petrus Mektubu 2:6-9

- “6 Sodom ve Gomora kentlerini yakıp yıkarak yargıladı. Bununla, tanrısızların başına geleceklerden bir örnek verdi.
- 7 Tanrı, ilke tanımayan kişilerin sefih yaşayışından azap duyan doğru adam Lut'u kurtardı.
- 8 Onların arasında yaşayan bu doğru adam, görüp işittiği yasa tanımaz davranışlardan ötürü doğru yüreğinde her gün ıstırap çekerti.
- 9-10 Görülüyor ki Rab, kendi yolunda yürüyenleri, karşılaştıkları denemelerden nasıl kurtaracağını bilir. Doğru olmayanları, özellikle doğal benliğin yozlaşmış arzularının ardından giden ve yetkisini hor görenleri cezalandırarak **yargı gününe** dek nasıl alıkoyacağını da bilir. Bu küstah ve dikbaşlı kişiler, yüce varlıklara sövmekten korkmazlar.”

Bu ayette Havari Petrus, geçmişte yaşanan ilahi cezalandırmaları sıralarken, Sodom ve Gomora'dan örnek olarak bahsetmekte. Bu örnek ile Tanrı'nın iman sahibi ve doğru olanların kurtaracağı, kötülerini ise yargı gününde cezalandırılacağı anlatılmaktadır.

Yeni Ahit, Luka İncili 17:26-30

- “26 Nuh'un günlerinde nasıl olduysa, İnsanoğlu'nun günlerinde de öyle olacak.
- 27 Nuh'un gemiye bindiği güne dek insanlar yiyip içiyor, evlenip evlendiriliyorlardı. Sonra tufan gelip hepsini yok etti.
- 28 Lut'un günlerinde de durum aynıydı. İnsanlar yiyip içiyor, alıp satıyor, tohum ekiyor, ev yapıyorlardı.
- 29 Ama Lut'un Sodom'dan ayrıldığı gün gökten ateşle kükürt yağdı ve hepsini yok etti.
- 30 İnsanoğlu'nun ortaya çıkacağı gün durum aynı olacaktır.”

Bu ayetler, Hz. İsa'nın ikinci gelişinde de insanların Hz. Nuh ve Hz. Lût döneminde olduğu gibi insanların sadece maddi zevkler peşinde ve gaflet içinde olacağını anlatırken Hz. Nuh ve Hz. Lut dönemlerini örnek göstermektedir. Buradaki anlatım "**Dünyada olup Dünyadan olmak**" prensibini öne çıkartmaktadır. "**Kurtuluş**" için sadece iman etmenin değil, ahlaki bir duruşun da gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu prensip günümüz için de geçerlidir.

Yeni Ahit, Matta İncili 10:15

- “15 Size doğrusunu söyleyeyim, yargı günü Sodom ve Gomora diyarının hali o kentin halinden daha dayanılır olacaktır.”

Yeni Ahit, Matta İncili 11:23-24

- “22 Size şunu söyleyeyim, yargı günü Sur ve Sayda'nın hali sizinkinden daha dayanılır olacak!

- 23 *Ya sen, ey Kefernahum, göğre mi çıkarılacaksın? Hayır, sen ta ölümler diyarına ineceksin! Çünkü sende yapılan mucizeler Sodom'da yapılmış olsaydı, o kent bugüne dek ayakta kalırdı.*
- 24 *Sana şunu söyleyeyim, yargı günü Sodom diyarının hali, seninkinden daha dayanılır olacak!"*

Yeni Ahit iman etmeyenlerin üzerine gelecek felaketler için 'Lut Olayı'nı emsal göstermekte. Bu ayetler 'Yargı Günü' gelince bazı yerleşimlerin Sodom ve Gomora'dan daha kötü halde olacağını vurgulamakta.

Kuran-ı Kerim'de 'Kıyamet'

Bizlerin toplu halde 'Kıyamet' olarak tanımladığımız olay, Kuran-ı Kerim'de sürecin ve amacın farklı yönleri vurgulanarak, başka adlarla da anılmıştır. Bu ifadeler aynı bütünün farklı yüzleridir ve her vurgu kıyamet olgusunun bir yönüne işaret eder:

- Yevmü'l-Kiyâme – "Kıyamet Günü", Diriliş, uyanış, ayağa kalkış vurgusu,
- Yevmü'd-Dîn – "Din Günü", Ceza ve karşılık, hesap ve yargılanma vurgusu,
- Yevmü'l-Âhire – "Ahiret Günü", Dünyadan sonraki ebedi hayat vurgusu,
- Yevmü'l-Ba's – "Diriliş Günü", Yeniden yaratılış vurgusu,
- Yevmü'l-Hesâb – "Hesap Günü", Amellerin hesabının görüleceği vurgusu,
- Yevmü'l-Hurûc – "Çıkış Günü", Kabirlerden çıkış vurgusu,
- Yevmü'l-Cem – "Toplanma Günü", Tüm insanların mahşerde bir araya gelme vurgusu,
- Yevmü'l-Hasra – "Pişmanlık Günü", Dünya hayatına aldananların pişmanlığı vurgusu,
- Yevmü't-Teğâbûn – "Aldanma Günü", Dünya menfaatine aldananların kaybı vurgusu,
- Yevmü'l-Fasl - "Hüküm Günü", Haklı ile haksızın, mümin ile kâfirin ayrılacağı vurgusu.
- Yevmü'l-Ma'lûm – "Bilinen Gün", Allah'ın bildirdiği kesin gün vurgusu,
- el-Hâkka – "Gerçek Olan", Ahiretin kesinliği, tartışılmaz gerçek vurgusu,
- el-Kâria – "Büyük Olay", İnsanları sarsan büyük felaket vurgusu,
- es-Sâ'ah - "Vakit / Saat", Ani ve kaçınılmaz olarak geleceği vurgusu.

Toplamda 'Kıyamet' olarak ifade bulan Kuran'daki bu değişik vurgulamalar, Kuran tefsircilerine geniş yorumlama ortamı yaratmıştır:

- **Fiziksel Yıkım / Kozmik Dönüşüm:** İçinde bulunduğumuz madde planının çöküşü.
- **Uyanış ve Diriliş:** İnsanların maddi ölümlülükten manevi dirilişe geçmesi, uyumakta olan bilincin uyanması, ayağa kalkması, yani kıyam etmesi.
- **Bir Dönemin Sona Ermesi:** Zamanın kırılması, "**bir çağın kapanışı**". Kuran yorumcusu Filistinli-Amerikalı filozof İsmail Raci el-Faruki'ye (1921-1986) göre "**Kıyamet bir son değil; bir eşik, bir başlangıçtır.**"
- **Kalbin Kıyameti:** Gaflet içinde uyuyan kalbin ilahi hakikate uyanması. Şair-filozof Muhammed İkbâl'e göre "**Kıyamet, yalnızca evrenin çöküşü değil; insanın kendini aşmasıdır. Kıyamet, insanın ruhsal doğumudur.**"
- **Zamanın Dönüşümü:** Bazı Sufilere göre, zamanın lineer akışının bozulması, sonsuz bir anın başlangıcı. Pakistanlı akademisyen, ilim ve fikir adamı, İslam'ın önde gelen bir reformcusu olarak bilinen Fazlurrahman Malik'e (1919 - 1988) göre "**Kıyamet, tarihsel sürekliliğin kırılmasıdır. Ama aynı zamanda ahlaki sorumluluğun doruk noktasıdır.**"

Kuran-ı Kerim ayetleri ışığında yapılan bu yorumlara göre **'kıyamet'**, hem evrensel boyutta (*makrokozmos*) **'dönüşüm'**, hem de bireysel boyutta (*mikrokozmos*) **'ruhsal kırılma'** olarak görülebilir.

'Kıyamet' - 'Ahiret Günü' İlişkisi

'İslam'ın Şartları', (1) Allah'ın Birliğine ve Hz. Muhammed'in Peygamberliğine iman etmek (*Kelime-i Şehadet getirmek*), (2) Günde beş vakit namaz kılmak, (3) Ramazan ayında oruç tutmak, (4) maddi varlığının belli bir kısmını ihtiyaç sahiplerine vermek (*Zekât*) ve (5) Gücü yetenlerin Kâbe'yi ziyaret etmesi (*Hacca gitmek*) olarak bilinir.

Bu **'Beş Şart'**ın yanı sıra, İslam'da **'İmanın Şartları'** olarak bir altılı daha vardır: Bunlar (1) Allah'a iman, (2) Meleklerle iman, (3) Din Kitaplarına iman, (4) Peygamberlere iman, (5) **'Ahiret Günü'**'ne iman ve (6) Kadere iman şeklindedir.

İslam'da iman edilecekler arasında yer alan **'Ahiret Günü', 'Kıyamet' ile geçilip, yeniden başlayacak ve sonsuza kadar devam edecek olan dönemin başlangıcıdır.** Yani **İslam inancında 'Ahiret Günü', Dünya hayatından sonra başlayacak olan ebedî hayat döneminin kapısıdır.**

Söz konusu süreç insanların uyanması için **"neler oluyor?"** dedirtecek felaketler ile başlar, insanlar hesap verir ve bu alemden mezun olur, Cennet'e geçer veya mezun olamayıp bu alemde (*İslam inancına göre Cehennem'de*) eğitimine devam eder. İslam'da **'Ahiret Günü'**, bir **'sonraki evre'**ye **'geçiş'** fikrini temsil etmektedir. Dünya bir **'geçiş'**, ahiret ise **'kalıcı boyut'** olarak görülür.

Bu anlayışa göre **'Ahiret Günü', 'Toplanma', 'Hesap verme', 'Salih Kulların Ayıklanması'** ve **'Cennet'e Geçme Hakkının kazanıldığı Gün'**dür. Bu tanımlamalar bir yok oluştan ziyade bir **'geçiş'**i ifade eder. Bu yaklaşım içinde **'Kıyamet'**, insanları **'Ahiret Günü'**'ne hazırlayan olaylar dizisidir: **"Karanlık", "çılgılık", "içindeki ağırlıkları çıkartma"** gibi.

Bilgilerimizde **'Lut Olayı'**nda da, **'kıyamet'** bu anlamda kullanılmıyor mu? **Lut Olayı'**nda Tanrı tarafından gökten yağdırılan ateş ve kükürt ile şehirlerin yok edilmesi **'kıyamet'** olarak anlatılmıyor mu?

Kuran-ı Kerimde Kıyametin Aşamaları

Kuran-ı Kerim'in vahyedilme süreci 610 – 632 yılları arasında yaklaşık 23 yıldır. Bu sürede elimizde olan 114 sure ve 6236 ayet vahyedilmiştir. Vahyedilen ayetler vahiy kâtipleri tarafından deri, yassı taşlar, kemikler ve hurma dalları gibi malzemeler üzerine yazılmış, aynı zamanda hafızlar tarafından da ezberlenmişti. Aynı ayrı duran ayetlerin derlenip bir araya getirilmesi ve ilk kez tek bir kitap halinde toplanması Hz. Muhammed Dönemi sonrası, Hz. Ebubekir Döneminde gerçekleşmiştir.

Günümüzde bir konu üzerinde araştırma yapmak isteyen yorumcular, Kuran'daki ayetleri bir bütün olarak ele alıp, değişik surelerdeki ayetleri bütünleştirerek konuya yanıt vermeye çalışmaktadırlar. Bilgilerimizde de, benzer yöntem önerilmişti:

"Şimdi siz, başından bu yana size gelmiş olanları tetkik ediniz. Göreceksiniz ki bir önceki, en önceki, bir sonraki ile, en sondaki ile bağlıdır."

Yorumcular Kuran-I Kerim'in tüm ayetleri ışığında bizlerin '**kiyamet**' olarak, bir '**bitiş**' olarak değerlendirdiğimiz süreci, bir '**bitiş**' yerine bir '**geçiş**' olarak şöyle aşamalandırmaktadır:

Aşama #1 – Kiyamet Uyarıları

Kuran ayetlerinde kıyametin kopuşu, evrenin düzeninin bozulduğu bir göksel çöküş olarak görülmektedir:

Kuran-ı Kerim, Kiyamet Suresi, 75:6-12 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

- 6 "Kiyamet günü nerede/ne zaman?" diye sorar.
- 7 Göz şimşek çaktığında,
- 8 Ay tutulduğunda,
- 9 Ve Güneş'le Ay bir araya getirildiğinde,
- 10 Der ki insan o gün: "Kaçılacak yer nerede?"
- 11 Hayır, yok sığınacak yer!
- 12 Varılıp durulacak yer Rabbinin huzurudur o gün."

Kuran-ı Kerim, İnfitar Suresi, 82:1-3 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

- 1 Gök çatlayıp yarıldığı zaman,
- 2 Yıldızlar dökülüp saçıldığı zaman,
- 3 Denizler fıskırtıldığı zaman."

Bilgilerimizde de göksel bir çöküşe işaret edilmiyor mu?

**"Sizin için hayrınıza varedilmiş, sizin hayrınıza getiren [Güneş-İHA],
yavaş yavaş tükenmededir.
İşte o tükenip bitmeden daha çok almaya bakınız."**

Kuran-ı Kerim, Zilzal Suresi, 99:1-4 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

- 1 Yerküre, o sarsıldığı zaman,
- 2 Ve toprak, **ağırlıklarını çıkardığı zaman,**
- 3 Ve insan: "Ne oluyor buna?" dediği zaman,
- 4 İşte o gün yerküre, tüm haberlerini söyler/anlatır."

Bilgilerimizi anımsatmadı mı?

**"Biliniz ki, şimdi Üzerinde Rahatça Dolaştığınız,
bir gün içindeki bütün ağırlıkları çıkaracaktır."**

Kuran-ı Kerim'de kıyamet ve ahiret sahneleri anlatılırken "**çığlık**", "**dehşet verici ses**" veya "**korkunç gürültü**" anlamına gelen "**Sayha**" kelimesiyle ifade edilen bir durum anlatılır. '**Çığlık**', insanların yaşarken ansızın yakalanacakları '**an**'a işaret etmektedir. Kuran'da bu ifade iki ana anlamda kullanılmıştır: Birincisi geçmiş kavimlerin helak edilmesi, ikincisi ise kıyametin kopması:

Kuran-ı Kerim, Yâsîn Suresi, 36:49 ve 53

- 49 "Onlar (dünya işleri için) birbirleriyle çekişip dururken, kendilerini ansızın yakalayacak **tek bir çığlıktan (sayha)** başka bir şey beklemiyorlar."

-
- 53 Sadece **tek bir çığlık (sayha)** olur ve bir de bakarsın ki onların hepsi toplanıp huzuru muza getirilmişlerdir."

Bilgilerimizde de dikkat çekici ölçüde "**çığlık**" vurgusu bulunmaktadır:

“Şimdi bundan sonrasına kulak tıkayacaksınız, çare değildir.
Çünkü her şeyi mahvedecek **çığlık** gelecek.”

“Herkes, hayırda ve şerde olan, bir yerde, birlikte olacak **O Gün**.
Ve **karanlıkla beyaz arasından, kulakları yırtan, çıldırtıcı bir ses edecek sükün.**”

“**O çığlık**, hani bugün hani yarın, yerinden çıkıp sizi yok etmeye bekliyor.”

Bugün veya yarın, yani ‘**çığlık**’ yakın. Bilgilerimizde “**sizler ve/veya sizden sonrakiler**” hitabının yapıldığını hatırlayalım.

“**Çatlak çatlak olacak toprak ve çığlık çığlığa** gecenin ortasında, **bitişin sesi...**
Kesilecek herkesin, her şeyin nefesi... Duracak şimdi dönen ve dönenler.”

Burada dikkat edilecek husus: “**dönen ve dönenlerin durması**”. Bu noktada “**dönen ve dönenler ne olabilir?**” diye sorgulamamız gerekmez mi?

“Siz, şimdi durmadan bir yerde toplanan ve hayrınıza olmayanın,
bir **çığlık** halinde çıktığı güne varmamak için duacı olunuz.
Çünkü onu sizler artırıyorsunuz.”

Aşama #2 – Mahşer’de Toplanma

‘**Çığlık**’ ve benzeri ürkütücü olaylar sonrası, ‘**mahşer**’ ve ‘**hesap verme**’ konusu gündeme gelmektedir. ‘**Mahşer**’ dinsel inanca göre, kıyamette kişilerin ‘**toplanma yeri**’dir. Ama karmaşa hüküm sürmektedir:

Kuran-ı Kerim, Abese Suresi, 80:33-37 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

- “33 Şiddetle çarpanın çıkardığı korkunç ses geldiğinde,
34 Bir gün ki o, kişi öz kardeşinden kaçar,
35 Öz annesinden, öz babasından,
36 Eşinden, oğullarından.
37 O gün onlardan her kişinin kendisine yetecek bir uğraşı vardır.”

Bilgilerimizde ‘**mahşer yeri**’ndeki karmaşa şöyle ifade buluyor:

“Şimdi hayrınıza var oldu her şey hayırla dönmededir...
Bir gün içlerinden biri, biliniz ki şaşacaktır yolunu ve işte o zaman,
şimdi Üzerinde Rahatça Dolaştığınız duracak.
Ve hiç kimse bulamayacak en çok sevdiği oğlunu.”

Bilgilerimizde ‘**Toplanma Günü**’ne yakın olduğumuz aktarılmaktadır:

*RK – Celsede “Karanlıkla beyaz arasından bir ses edecek sükün.
Herkes, hayırda ve şerde olan, bir yerde, birlikte olacak O Gün.”
Burada bahsedilen kıyametten önceki ‘**Toplanma Günü**’ mü,
yoksa kıyametten sonraki ‘**Mahşer**’ denilen olaydaki toplanma mı?
- Önceki benzeri, önceki benzeri. [Toplanma Günü-İHA]
O günlere, bir denenmeye, bir sınanmaya yakınsınız.”*

‘**Toplanma Günü**’, diğer bir terimle ‘**Yevmü'd-Dîn**’ / ‘**Din Günü**’dür. O Gün O Yüce’nin karşısında toplanılacağı aktarılmakta Bilgilerimizde.

*RK – Kuran'daki 'Din Günü' ile
Cesede bahsettiğiniz 'Toplantı Günü'nü aynı gün diye düşünüyorum.
- Aynıdır.*

*RK -- 'Din Günü' denişi, o gün inançların hesabının görülmesinden mi?
Dinlerin fonksiyonunun bitmesinden mi?*

*- 'Toplanma Günü' oluşundandır. Aslında O'nun karşısında toplanmak,
dinin size getirdiği esasları anlayacağınız gün olduğundan.*

*RK - O günde tüm ölümler diriliyor mu, o şekilde yazıldığı gibi?
- Öyle değil.*

RK - Peki bunun hakkında biraz.

- Cesedin dirilmesi değil şüphesiz.”

Aşama #3 – “Hesap Günü” / “Din Günü”

‘**Hesap Günü**’, Hristiyanlık inancında olduğu gibi İslam inancında da tüm insanların Tanrı huzurunda toplanıp iman ve dünyadaki eylemlerinden (*amellerinden*) sorgulanacağı gündür. İslam inancına göre bu sorgulama sonucu, kişinin Cennet’e veya Cehennem’e gideceği belirlenecektir. Söz konusu günün ürkütücü olacağı ve adalet tam anlamıyla gerçekleşeceği belirtilmektedir. Bu sürecin bir yargılama değil, kozmik bir ayıklama olacağı yönünde görüşler de vardır.

Kuran-ı Kerim, Zilzal Suresi, 99:6-8 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

“6 O gün insanlar, yapıp ettikleri kendilerine gösterilsin diye kümeler halinde ortaya fırlayacaklardır.

7 Artık, kim bir zerre miktarı hayır üretmişse onu görür.

8 Ve kim bir zerre miktarı şer üretmişse onu görür.”

Aşama #4 – Sırat Köprüsü’nden Geçiş

İslam inancında yaygın bir yer tutan "**Sırat Köprüsü**" terimi, Kuran'da doğrudan yer almaz. Ancak bazı İslam alimleri ve yorumcuları, birçok ayetin bu köprüye işaret ettiğini ileri sürmektedir. Bu ‘**köprü**’, Dünya yaşamında kişinin kendisi için oluşturduğu "**Sırat-ı Müstakim**", yani "**dosdoğru yol**" üzerindeki geçittir. Dünya’da Tanrı'nın emirlerine sadık kalınmışsa, iman sahibi olunmuş ve salih ameller yapılmış ise, Cehennem olarak kabul edilen bu Dünya’dan, Cennet olarak kabul edilen Ahiret yaşamına bu geçit kullanılarak güvenle ve kolaylıkla geçilecektir.

‘**Sırat Köprüsü**’ ile en çok ilişkilendirilen Kuran ayeti şudur:

Kuran-ı Kerim, Meryem Suresi, 19:70-72 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

“70 Elbette ki biz, oraya girmeye daha layık olanların kimler olduğunu herkesten iyi biliriz.

*71 İçinizden oraya **uğramayacak** hiç kimse yoktur. Bu, Rabbin üzerinde kesinleşmiş bir hükümdür.*

72 Sonra biz, korunup sakınanları kurtaracağız. Zalimleri de orada dizleri üzerinde çökmüş bırakacağız.”

Bu ayetlerde yer alan "**uğrama**" ifadesi, tefsircilerce Sırat Köprüsü’nden geçmek şeklinde yorumlanmıştır. Salih Kullar bu **durağa** uğrayarak mezun olup kurtulacak, iman etmeyenler ise bu durakta kalacak veya eğitimlerine devam etmek için geri döneceklerdir.

*“Siz şimdi gidişten önceki hazırlığınızı bilerseniz,
gidişten sonraki vereceğiniz eller o günde yalnız kalmayacağınızı anlatacaktır size.
**Şimdi işte o Bahçe’de bütün güller açıyor.
Çünkü Güneşin kadeh kadeh içildiği yerde yolcuların durağı hazırlandı.”***

Aşama #5 – Cennet’e Varma

İslam’a göre, hesap görüldükten sonra herkes kalacağı yere gönderilir. İman edip salih amel işlemiş olanlar Cennet’e geçerler. Cennet, ebedi mutluluk yurdu.

Kuran-ı Kerim, Bakara Suresi, 2:25 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

“25 İman edip hayra/barışa yönelik işler yapanlara şunu müjdele: Kendileri için, altlarından ırmaklar akan cennetler olacaktır. Onlardaki herhangi bir meyveden bir rızık olarak her nasiplendirildiklerinde, şöyle diyeceklerdir: “İşte bu, daha önce rızıklandırıldığımız şey!” Bu rızık onlara buna benzer şekilde verilmişti. Onlar için orada tertemiz eşler de vardır. Ve onlar orada sürekli kalacaklardır.”

Bilgilerimizde vurgulanan ‘Bahçe’ye / ‘Esenlik Yeri’ne de, salih ameller yapılarak, iyilik, doğruluk, çalışma, bilgi ve sevgi basamakları tırmanılarak varılmıyor mu?

*“Sizin yolunuz düz bir çizgidir, Süveyd’in Bahçesi’nden geçer ve doğru O’na gider.
Ve biliniz ki, Süveyd’in Bahçesi aslında sizin için hazırlanmış bir bilgi denizidir.”*

“O, esasta sözüne uyanları ve özde bir olanları, götürecektir o esenlik yerine.”

Aşama #6 – Bir Başka halde olmak / “Başkalaşım”

Gene Kuran-ı Kerim yorumlarına göre, ‘Ahiret Alemi’ne geçiş ile “**başkalaşım**” söz konusu olacaktır. Kuran-ı Kerim’de bu değişim, kişinin “**dünyadaki karakterinin yüzüne yansması**” şeklinde ‘**başkalaşım**’ olarak ifade edilmektedir.

Kuran-ı Kerim, Vakıa Suresi 56:60-61 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

“60 Ölümü aranızda biz takdir ettik. Biz önüne geçilecekler değiliz.

61 Yerinize diğer benzerlerinizi getireceğiz ve sizi bilemeyeceğiniz bir şekilde yeniden oluşturacağız.”

Kuran-ı Kerim Abese Suresi, 80:38-41 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

38 Yüzler vardır o gün, pırıl pırıl,

39 Gülen, müjdelerle parıldayan.

40 Ve yüzler vardır o gün toza-toprağa bulanmış.

41 Tozu-toprağı da bir is bürümüştür.

Hatta Kuran sadece insanların değil, tüm evrenin başkalaşacağını, başka bir hale bürüneceğini de söylemektedir. Bu, evren ölçeğinde “**başkalaşım**” / “**transfigürasyon**”dur.

Kuran-ı Kerim, İbrahim Suresi 14:48 (Yaşar Nuri Öztürk Meali)

“14 O gün yerküre başka bir yerküreye dönüştürülür. Gökler de öyle. Hepsi (bütün insanlar) o Vâhid (Tek) ve Kâhâr (yenilmeyen, yegâne kudret ve tasarruf sahibi) Allah’ın huzurunda dikilir.”

Bu ayetlerin yorumuna göre, farklı ve bilinmeyen bir varlık düzleminde, yeni bir yaratılış vaadi yapılmaktadır. Nefsin arınması ile ulaşılan ‘**İlahi Bilinç**’ hali, İnsanın Dünya elbisesini

çıkartmakta ve yeniden bir oluşum sağlamaktadır. Bu yeni varoluş, zaman ve mekânın ötesinde yeni bir bilinç âlemidir.

“Sizin için, gerçekte bilinecek olan, şimdi bildiğinizden ve gördüğünüzden yukarıda olmandır ki, siz onu bulunca, sizin için varedilenlere, ulaşmış olacaksınız. Siz onu bulunca, kendinizden başka olan her şeye benzeyeceksiniz. Siz onu bulunca, şimdiki halinizden bilmediğiniz başka halde olacaksınız. Elbet ki, O’nun kudretinden olacaktır sizde.”

Dikkatli irdelendiği takdirde, Kuran-ı Kerim de İncil gibi, ‘**kıyamet**’i korkutucu bir son olarak değil, mutlak adaletin tecelli edeceği, Tanrı’nın varlığının ve kudretinin en açık şekilde ortaya çıkacağı, yaratılış amacının gerçekleşeceği bir "**büyük dönüş**" olarak anlatıp yorumluyor. Bu anlatım, ürkütücü bir yönü olsa da, inananlar için hem bir uyarı hem de derin bir umut ve teselli kaynağıdır.

Bitirirken

Bu konunun kaleme alınmasının nedeni, "**korku odaklı**" bir ‘**kıyamet**’ anlatısından ziyade, ‘**kıyamet**’ gerçeğinin ‘**Tanrı Planı**’nın "**umut ve dönüşüm odaklı**" boyutunu ortaya sermektir.

İnsanlık Bir Eşikte

Görebildiğimiz kadarıyla, **O YÜCE**’nin varlığını unutan / dışlayan ve maddi aleme gömülmüş insanlık, gidişatı görmemekte, içinde bulunduğu durumu fark edememektedir. Günümüzde bölge bölge ortaya çıkan ‘**Dünya Değişimleri**’, gören gözlere, duyan kulaklara, yorumlayan akıllara, tüm insanlığa hâlâ gelmekte olan ‘**karanlığın**’, ‘**çığığın**’ anlamını düşündürmüyor.

Günümüzde Üzerinde Rahatça Dolaştığımız Dünyamız, bilimsel saptamaların da işaret ettiği gibi, kıta hareketleri, kutup kaymaları, yanardağ faaliyetleri, iklim değişikliği gibi felaketler ve değişimler ile bir belirsizliğe doğru hızla yol almaktadır. Bu gidişattaki doğal seyrin dışında insanın gerek maddi, gerekse manevi (ruhani) etkisi küçümsenmeyecek düzeyde. Görsek de görmesek de, umursasak da umursamasak da, ‘**O YÜCE**’nin Yarattığı Düzeni, Dünyanın doğal yapısını yapıp-ettiklerimiz ile hızla bozmakta, varoluş sınırlarımızı hızla daraltmaktayız:

“Şunu iyi bilin ki, aslında Üzerinde Rahatça Dolaştığınız vahşet içinde yok olmaya doğru gidiyor.”

Aslında yaşadığımız ve gelmesi beklenen ürkütücü doğa olayları bizler için bir eşik. Edgar Cayce’nin 3976-15 numaralı ‘**Okuma**’sında vurguladığı gibi, “**Bu Tanrı’nın eli midir, insanlar arasına huzur gelmesi için mi bunlar oluyor?**” demesi için bir eşik. İnsanların bilinçlenip uyanması için bir eşik.

Türk geleneklerinde ‘**eşik**’, **iki dünya, iki durum veya iki zaman arasındaki geçiş noktası** olarak kabul edilir. Çok önem verilir ve kutsal sayılır. Bu nedenle eşikle ilgili pek çok inanış ve ritüel bulunur. Türk mitolojisi üzerine araştırmalar yapan Nuray Bilgili, “**Türk Sanatı, Mitolojisi ve Kozmolojisi**” kitabında, eski dönemlerdeki Türk inanç sistemlerine dayanarak, ‘**eşik**’ kavramına şöyle açıklama getiriyor:

"Türk otağlarının kapılarında '**eşik**' bulunur. Otağ, Türk kozmoloji düşüncesinde kutsal bir mekandır ve makro-kozmosun minyatürüdür. Türk Kültüründe '**eşik**' kutsaldır. Türkler eşiğe basmaz, eşikte oturmaz. Bu inanış eski çağlardan bu yana gelir.

Bir Türk deymi olan '**eşik atlamak**', belli bir ruhsal seviyeden ya da durumdan, başka bir seviyeye geçmeyi ifade eder. '**Eşik atlamak**', kutsal bir mekâna ve duruma '**geçiş**' yapmaktır. Doğum, ergenlik, düğün, ölüm gibi sosyolojik olaylar '**eşik atlamak**'tır.

Ruhun tekamülü için de 'eşik atlamak' şarttır."

Bu yaklaşıma göre, Hz. Lut'un yaşadığı '**kıyamet**' ile yedincisi yaklaşmakta olan, ruhun tekamülü için atlanan ve de atlanacak bir '**eşik**' olarak görülmelidir.

*"OG - Bütün insanlar, tekâmül eden varlıklar, içinde bulunduğumuz 22.000 senelik bir '**Vernal Devre**' boyunca kader birliği mi etmektedirler? Yoksa bunun dışına çıkılabilir mi?"
- Bunun dışına çıkılamaz."*

Sonsöz

'Kıyamet kavramını incelediğimiz, tüm görüşleri bir araya getirdiğimizde ortaya çıkan sonuç, kıyamet, köklü bir geçiş ve değişim sürecinin ilk aşamasıdır. Dünya ve insanlığın bir '**Kati Yok Oluş**'un, bir kitlesel / bütünsel / genel (külli) bir yok oluşun eşiğinde olmadığını, ancak Dünya ve insanlığın, önemli bir değişim ve dönüşümün eşiğinde olduğunu ifade etmektedir.

Ve peşinden gelen "**Hüküm Günü**". İnsanın seçimini yapacağı, "**Dünya Sahnesi**"nin kapanacağı, yeni bir sayfanın açılacağı imtihan günü. Ancak bu "**Kati Yok Oluş**", mutlak bir hiçlik değildir. Bir kitabın bir cildinin bitip diğer cildinin başlamasıdır. Bu, günah, zulüm ve adaletsizlikle dolu olan eski düzenin İlahi bir müdahale ile saflaştırılması sürecidir.

Bu yazı boyunca ele alınan Kutsal kitapların ayetleri ışığında her şey yenilenecektir. Aynen Kuran-ı Kerim'in İbrahim Suresi 14:48'de "**O gün yerküre başka bir yerküreye dönüştürülür**" şeklinde işaret edildiği gibi.

Kutsal Kitapların ayetlerinin vurguladığı gibi 'kıyamet' bir yok oluş değil, evrenin ve bilincin sonsuz döngülerinden birinin tamamlanmasıdır. Yaşar Nuri Öztürk'ün vurguladığı gibi, "**kıyamet bireyin 'manevi ölüm'den 'ruhani diriliş'e geçişidir. "Geçici olanın" sona erip "kalıcı olanın" başladığı, "yalan ve zulmün" son bulup "hakikat ve adaletin" tam anlamıyla tecelli ettiği, "sınanan varlığın" sınav yerinden alınıp "ebedi yurduna" geçiş yaptığı bir dönüm noktasıdır. Kıyamet bir perdenin kapanması değil, asıl sahnenin açılmasıdır.**

Bu nedenle kıyamet, korkutucu bir '**son**' olmanın ötesinde, derin anlam ve umut taşımaktadır. Gerçekte kıyamet süreci, kurtuluşun müjdesidir.

Ancak bu kez durum, Hz. Nuh, Hz. Lut'un yaşadığı '**kıyamet**'lerden farklıdır. Aşağıdaki aktarım "**yedinci dönüş**" anlatımı paralelinde bir farklılığa işaret etmektedir:

"Bu dönüş, önceki dönüşlere benzemeyecek."

Keza, Kuran-ı Kerim'de kıyamet vurgulamaları içinde yer alan "**es-Sâ'ah - Vakit / Saat, Ani ve kaçınılmaz olarak gelecek**" vurgusu ışığında okunduğunda, aşağıdaki aktarım bu gerçeği daha da derinlemesine vurgulamaktadır:

*“Size bahsedilen **vakit**, zaman içinde zamandır.
Size bahsedilen **vakit**, zaman içinde bir andır.
Size bahsedilen **vakit**, önceki vakitlerden bir ayrıca farklı,
önce olmuşlara benzer, son olacak olandır.
Size bahsedilen **vakit**, önceden sizin bir bir bileceğiniz,
onlara söyleyeceğiniz vakittir.
Bu kapanış son kapanıştır, şimdi sizin için çok önceden açılmış yerde.
Bu son bitendir, sizin için önceden başlayıp bitenler arasında en farklı olanı.
Bu son başkadır, bileceğiniz, göreceğiniz, duyacağınız başkalar içinde.”*

Yolumuz açık olsun.